

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De his qui indigne co[m]municant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

De sacramento

dotē habere n̄ p̄nt. si tales i tali p̄posito
z p̄ritōe decedūt. sp̄ualit̄ cōmunicane/
n̄t p̄t̄ p̄ritōem quā habēt de p̄cc̄is. z
desideriū qd̄ h̄nt ad sac̄m. Sciendū q̄
d̄s q̄n̄q̄ p̄mittit sup̄ aliquos vt subita/
nea morte moriant̄ sine p̄ritōe z sacra/
mētis. vt cōiter illis p̄tingit. q̄ p̄ntes i/
honorāt. v̄l etiā q̄ alias enormit̄ contra
deū delinquant: non ex ignorātia v̄l in/
firmitate. s̄ ex certa malicia. vt vsurarij.
adulteri. lufores blasphematores. et sic
de alijs. Quarti sunt. q̄ ex puro corde
d̄o fuitunt. z cū magno desiderio hoc sa/
cramētū appetunt. att̄n̄ ex hūilitate z re/
uerētia sacramētū nō audēt ad hoc sacra/
mētū accedere. Et sic oī die quilibz hō
q̄ h̄z magnā affectōem z deuotōem ad
sac̄m p̄t sic sp̄ualit̄ cōmunicare. **Und̄**
Aug^o. Credez māducasti Et tales q̄n̄
q̄s qui sic cum tā magno desiderio z af/
fectione audiūt missam maiorē gr̄am in/
terdū possunt p̄sequi q̄ ip̄e sacerdos ce/
lebrās ip̄am missam. q̄ sacerdotes non
sūt semp̄ h̄n̄ dispositi. s̄ quādoq̄ distra/
cti z in deuoti.

Qui indigne cōmunicāt.

Secundo sumit hoc sac̄m tātuz
sacramentalit̄ vt communicans
in p̄cc̄o mortali. sic iudas cōmu/
nicauit. Et q̄uis tales p̄cc̄ozes vez sa/
c̄m sumunt: non t̄n̄ fructum sacramenti
percipiunt: immo septē magna pericla
incurrūt. Primo q̄ tales homicide x̄pi
sunt. **Un̄. i. Cor. xi.** Quicunq̄ mādu/
cauerit panē. vel biberit calicē d̄ni indig/
ne: re^oerit corporis z sanguinis domi/
ni. **Un̄ Ambro.** Qui indigne ch̄m su/
mit: idem est: ac si ip̄m interficiat. **Un̄**
dedicāt wilhel. lugduñ. Si quis sc̄ret
quī fidē haberet: se semel ch̄m crucifi/
xisse: ip̄e vellat nudis pedibz toto t̄p̄e vi/
te sue p̄niam agere. Quid ergo deberēt
illi facere qui tortiens indigne cōmunica/
uerūt. z peccatū simile illi peccato tortiēs
cōmiserūt. **Un̄ Greg^o.** Magis peccat
qui sp̄nit regnātem in celo: q̄ qui cruci/
fixit de gentez in tra. Sec̄do tales q̄n̄q̄
puniunt̄ in corpore. q̄ interdū infirmā/
tur post indignā cōmunionē. **Un̄ apl̄s**
p. Cor. xi. Ideo inter vos multi infir/
mit̄ imbecilles. z in signū hui^o post pas/
cha tales indigne cōmunicātes tā diuer/
sis infirmitatibus a d̄o plagan̄t. immo
qd̄ maius est post indignā cōionem q̄n̄/
doq̄ morte subitania moriunt̄. **Un̄ legi**
tur q̄ quidā sacerdos. phibuit quendā
peccatorem a cōione. q̄ cōfusione huma/
na ductus accessit ad communionē cū
ceteris hoibz. Et q̄ cito corpus ad inq̄/
natū os suū accepit. tam cito infelicē ani/
mā suā reddidit. z expirauit morte subi/
tanea corā omī p̄plo. Tertio tales peio/
res sūt iudeis. Primo in hoc q̄ iudei ig/
norant̄ ch̄m crucifixerunt. **Un̄ apl̄s**
p. Cor. ij. Si cognouissent nunq̄ d̄nz
gl̄ie crucifixissent. Sed isti xp̄iani indi/
gne cōicantes peccāt sc̄ent. q̄ credunt
ibi esse creatorē suū th̄m xp̄m marie filiū
Et q̄nto graui^o ē peccare sc̄ent̄ q̄ igno/
rant̄. tāto peiores sunt indigne cōicātes
ip̄is iudeis. Et in signū hui^o xp̄s nō p̄t
p̄ talibz orare p̄zem suū sicut orauit pro
iudeis dicēs. **Pas** ignosce illis q̄z nesci/
unt qd̄ faciūt. Sec̄do q̄ p̄tumelia cruci/
fixionis ch̄zo tātū semel a iudeis c̄llata.
Ab indigne p̄municātibz at̄ tortiēs q̄tiēs
indigne sc̄ent̄ ad sac̄m accesserit. **Un̄**
apl̄s. Hebr̄eo. 6. Rursū crucifigētes fi/
liū dei. **Quarto** q̄ tales iudiciuz sibi
māducāt z bibūt. Et sic consequēt̄ in/
cidūt in illā sententiā quā d̄ns dicitur^o ē
in extremo iudicio ad illos qui a sinistr̄z
eius erunt. **Ite** maledicti in ignē et̄ nuz.
Quinto tales indigne cōmunicātes
similes sunt iude: z eis cōtingeret iude.
de quo legitur q̄ sathanas in eū introi/
uit z christū tradidit z desperauit. z post
modum seip̄m suspendit. Sic indigne
cōmunicātes incidunt in maiorez pote/
statem diaboli q̄ antea fuerunt. Secū/
do iudas christū tradidit z iudeis v̄dit/
dit: sed indigne cōmunicās peius facit.

Un Remig^{us} sup illd Barth. **U**e illi p que fili^{us} hois tradet. ve tradetib^{us} xps ad crucifigendū. h^{ic} ve cū maligna pscientia sub sacro sumetib^{us} illū. Et si non tradunt iudeis ad crucifigendū tradunt tñ ipm membris inimici psumedū. **U**nd etiā Aug^{ustinus}. **H**ag^{is} peccat tradetes xps peccatoz mebris q^{ui} tradiderunt eum crucifixorib^{us} iudeis Ergo xps p^{ot} dicere fm Greg^{orius}. de qlibet sumere corp^{us} suuz indigne sicut dixit de iuda. **V**erūtamē man^{us} tradētis me mecū cū mēsa. Sic iudas tradidit xpm psecutorib^{us} **S**ic ius mens corp^{us} xpi indigne tradit illū qntū in se est demonib^{us}. dñi ponit illū in locuz q^{ui} est demonū. **S**exto. qz est magna ing^{rat}itudo q^{ui} ibi cōmittit. nā in sacramēto illo mors dñi figurat^{ur} quaz p hoib^{us} sustinuit. **U**n apl^{ostolus}. i. Cor. xi. Quotiescunq^{ue} māducabitis panē hūc calicē bibe^{re}tis. morrē dñi annūciabitis rē. **U**nde etiā ch^{ristus} quādo hoc sacramētū instituit: dixit: hoc facite in meā cōm^{em}orationem. **M**agna vero ingratitude ē ei contumeliā inferre. z ei^{us} vulnera renouare quē recordat^{ur} mortuū p suo amore z salute. **U**nde dñs potest dicere indigne cōmunicatibus dictū ps. **S**up doloz vulnerē meoz addiderunt. **I**te magna ingratitude ē q^{ui} ibi venit diuina maiestas visitare hoīez in sacro altari. z hoc cū plenitudine carismatū z grāz **U**n illd sacramētū vocatur eucharistia. id ē bona gratia. **E**t miser homo non timet cōtumeliā ei inferre quē p posse debuit honorare **S**atis ammirare possum^{us} hac parte diuinā bonitates z humanā puerilitatem. **U**nde ps. **Q**uid est homo quia magnificas eū. **E**t etiam bene p^{ro}dicti de domino iesu ch^{risto} illud. **E**ccl. xxx. **V**as est scz cū corpe pprio z potabit cū sanguine suo precioso ingratos. z ad huc amara audiet. **S**eptimo. qz tales indigne cōmunicantes infeliciores videntur esse ceteris peccatorib^{us}. **I**psuz enim sūmū bonū est eis noxiū. z ex ipsa medi-

cina infirmant. z ex ipsa vīta moriuntur **Q**uia sicut ex illo sacramēto digne cōmunicātes acq^{ui}rūt sibi vitā eternā. **U**n Joh. vi. **Q**ui māducat hūc panē viuet in eternū. **S**ic ex eodē sacramēto indigne cōcantes incurrit eternā damnationem. **U**n **A**brū. sup **J**ohem. **S**icut corp^{us} alis cibus cū ventre inuenerit a diuersis humorib^{us} occupatū: amplius le^udit. magis nocet naturā z nullū prestat auxiliū. ita spūalis cibus si aliquē reperit malignitate pollutū magis euz p^{ro}dit nō sua natura: h^{ic} accipietis vicio **U**n sciendū q^{ui} qlibet cū deuotōe z reuerentia z timore ad hoc sacramētū debz accedere **E**t ad hoc incitat nos diuersa exēpla sacre scripture. **N**ā bt^{atus} **J**ohes bap. in ytero m^{at}ris sanctificat^{us} a puertia in heremo p^{ro}uersatus inuitat^{us} a dño vt eū baptisaret: timuit tāgere verticēz dñi. **U**n cantat ecclia. **B**aptista cōtremit z nō audet tāgere sanctū dei verticem. h^{ic} clamat cū tremore. scificā me saluator. **Q**uāto magis nos timere debemus cū corp^{us} xpi verū sumim^{us}. ex q^{ui} **J**ohānes intantū timuit verticē dñi tangere: q^{ui} tante sanctitatis fuit q^{ui} xps de eo in euāgelio testimoniū phibuit dicēs. **I**nternatos muliez nō surrexit maior tohe baptista. **I**tem bt^{atus} **B**ar^{tholomaeus} sibi abscidit pollicē vt ineptus esset sacerdotio. rātum em reuerebat^{ur} corp^{us} dñi pfectio nem. **I**tem q^{ui}dam senior inter heremitas cū ab illis eligeret in sacerdotē. z ab epō essz ordinatus: ait. **L**icet ego facer^e ~~dos~~ sum ordinatus: tñ in vita mea nūq^{ui} p^{ro}ficiam: reputās se indignū p^{ro}ficere corp^{us} xpi. **E**t legit **B**arth. viij. q^{ui} centurio dixit xpo dicenti ei. **E**go veniā z curabo puerū tuū. **D**ñe nō sum dign^{us} vt intres sub tectū meū. **S**ic qlibet cū vca humilitate z reuerentia ad hoc sacramētū accedere debz cogitādo sic. **O** deus ad illud venerabile sacramētū nō sufficerent mille āni ad p^{ro}paratōem p^{ro}dignam q^{ui}nto magis ego miser indign^{us} suz q^{ui} pec

De sacramēto

eo quotidie. et hē imp̄parat? accedo q̄
uis em̄ nō sū dign? cū bñ sū necessarius
hac salubrī medicina. **Uñ Amb.** Qui
vuln? hz: medicinā req̄rat. vulnus ē qz
sub peccō sum?. medicina ē celestēz vene
rabile sacm̄.

Cruce? digne cōmunicantū.

Tertio sumit sacramentalit? et spūa/
lit. vt qui in gratia accedunt et di
gne cōmunicāt. **Quātū** autē bo
nū sit digne se preparare ad p̄cipiendū sa/
cramētūz eucharistie possum? elicere ex
his p̄iculis que ibi sumunt? i hoc sacro
Pro quo sciendum q̄ qñ corp? xpi acci
pis hō tūc sumis qñqz p̄tes. **Prima** est
ipm corp? qd̄ sumpsit d̄ virgine qd̄ spi
ritus sanct? de purissimo sanguine marie
formauit. **Secūda** ē sanguis ipius quez
fudit in cruce. **Tercia** est ipa aīa quam
pat̄ misit d̄ corde suo in vterū virginis.
Quarta est vita cū corpe. **Quinta** est in
effabil? deitas. **In** p̄mis qñ accipis
corp? xpi: efficietis particeps oīm bono
rum que christ? opatus est in vita sua iē
tunando. p̄dicando. discurrendo. orādo.
largiendo. vigilando. et sic de alijs. **In**
sup totū meritū passionis xpi. **Nā** sc̄tus
Tho. de aq̄no dt. q̄ in qualibz missa i
uenitur oīs fructus et utilitas quaz chri
stus i die parascues opat? est in cruce.
et cū morte sua. **Et** eandē gratiam et fru
ctum quilibet deuotus qui digne com
municat percipit. **Itē** accipis ibi in hoc
sacramento participationes omnū me
ritorum totius ecclesie et sanctorum i ce
lo. **Unde** hoc verificetur in nobis quod
christus in euangelio dicit. **Alij** labora
uerūt: et vos in labores eorum introistis
Hinc est q̄ i symbolo catholice fidei dī
cimus. **Credo** sanctorum communio
nem. **Unde** Albertus magn?. **Perve**
rum corpus christi oēs nos oīmibz chri
sti gratijs et omnū fidelium cōmunica
mus p̄pter quod etiam communio dicit
Idō autem omnium bonorum christi
et omnium sanctorum facit nos communi

care. vt si quid deficit in singulis ex oīm
sanctorum abūdātia suppleat. **Ibi** in hoc
sacramēto habemus virtutes patriar
charū. reuelatōes et illuminatōes p̄phe
tarum. dignitates ap̄torum. victorias
martyrum. sanctitatem p̄fessorū. mūdi
cias virginū. charitatem angeloz. et cō
sequenter bona et merita oīm electorum
que oīmnia a christo in corpus eius mysti
cum fluxerunt. et de quolibet in quem lē
bet p̄ charitatem spūs sancti gratia redū
dat. **Unde** iesus christus p̄t dicere ad
quēlibz digne cōmunicātem illud **Gen.**
xxx. quod **Jacob** ad **laban** dixit. **Do**
dicū habuisti ante q̄z venire ad te: et nūc
diues effect? es: bñ dixitqz tibi dñs ad
introitū meum. **Secūdo** cū accipis san
guinem mūdaberis a peccatis. **Unde**
Hebr̄oz. x. Sanguis xpi emūdabit
consciā nostrā ab operibus mortuis
ad seruiendū deo viuenti. **Quia** si san
guis hircoz et vituloz in veteri lege iu
deos mūdauit. q̄nto mag? sanguis xpi
q̄ effusus est p̄ peccatis nostris emūda
bit animas nostras quāto est maior tā
to p̄ciosior et charior. **E** **Querit**
vtrū p̄ hoc sacramentū deleant venialia
Rūdeo fm̄ **Tho.** in. iij. di. xij. sic. **Nō**
tū oportet. q̄ oīa venialia deleant. s̄ fm̄
mēsuram deuotōis. p̄sset tamē tantus
esse feruor q̄ oīmnia venialia deleat. **Itē**
querit. vtrū p̄ hoc sacramentū deleant
mortalia. **Respondeo** fm̄ **Tho.** vbi su
pra. **Nō** delet mortalia nisi oblita. **Uñ**
q̄ d̄r ablutio scelerum dupl? pōt intelli
gi. **Vel** q̄ dicit sic crimina abluere in q̄n
tuz ea impedit. **Vel** de his que nō sunt
in hoīs p̄sentia vel mēoria. **Q̄z** p̄ hoc
sacramētum. s. sumendo sanguinem xpi
peccata deleant ostendit **Abū.** dices.
Honorabilis sanguis xpi si cum bona
volūtate sumitur egritūdine extingueret
poterit. **Ambro.** **De**beo illud semp ac
cipe vt mibi semp peccata dimittantur.
Unde etiam **Bern.** **Eucharistie** sacra
mentū potens est peccata cōsumere. de

*qñ inq. fm̄
2a fm̄ d̄r
conspicū in
dignis
mūnificans.*